

Redaktör: Petter Olofsson debatt@di.se Telefon 08-573 651 64

I dag presenterar regeringen sin budget. Den viktigaste utmaningen är hur Sverige ska bli ett land att räkna med även i framtiden. Det finns redan ett antal konkreta förslag som regeringens eget Globaliseringsråd tagit fram. Men de tycks nu vara bortglömda, skriver **Pontus Braunerhjelm**, tidigare huvudsekreterare för Globaliseringsrådet.

Nedtystade reformförslag borde plockas fram igen

Nu dras de ekonomisk-politiska riktlinjerna upp för de kommande fyra åren. Det är hög tid att fokuseras mot hur politiken ska utformas för att behålla fortsatt hög tillväxt i tider av stora globala utmaningar och en allt hårdare global konkurrens.

Globaliseringsrådet, vars arbete avslutades för drygt ett år sedan, tog detta som utgångspunkt. Men det omfattande och kvalificerade arbete som genomfördes med en årlig budget motsvarande Finanspolitiska rådets har till stora delar passerat obemärkt.

Själva rådet bestod av mycket namnkunniga ledamöter med hårt ansträngda kalendrar. Till detta knöts ett mindre kansli som i sin tur engagerade mycket välrenommerade utländska forskare liksom de främsta svenska forskarna på sina respektive områden. En av dessa, Peter Diamond, MIT, tilldelades i går Nobelpriset i ekonomi.

Rådets slutrapport innehöll 16 konkreta policysammanfattningar. I kansli rapporten, som utgjorde underlag, presenterades 120 policyförslag som sträckte sig över ett brett spektrum av politikområden.

Pontus Braunerhjelm
vd, Entreprenörskapsforum,
professor, KTH

"Vi lade 120 förslag som sträckte sig över ett brett spektrum."

Huvuddelen av förslagen i kansli-rapporten riktades mot fyra områden som har definierats som strategiskt viktiga för Sveriges framtida utvecklingskraft och omställningsförmåga:

► **Sverige som kunskapsnation**, 33 förslag, till exempel avseende rekrytering av global toppkompetens och avskrivningsmöjligheter för individuella investeringar i humankapital.

► **Svensk arbetsmarknad**, 16 förslag, bland dem avskaffande av turordningsregler kombinerat med kvalificerade utbildnings- och omställningsinsatser och höjda ersättningsnivåer.

► **Näringslivets förnyelse**, 15 förslag, bland dem att omfördela befintligt offentligt stöd mot internationalisering och marknadskunnande och att avveckla kvarvarande offentliga monopol.

► **Skatter och socialförsäkringar**, 16 förslag, till exempel att ersätta fämansbolagsreglerna med en transparent schablonskatt, att ändra optionsbeskattningen och öka individens inflytande över socialförsäkringssystemen.

Målet var just att undvika urvattnade och till intet förpliktigande förslag och bemöta svåra policyfrågor med en

konkret ekonomisk-politisk strategi.

Politikens utformning inom dessa fyra huvudområden utgör basen för ett framtida attraktivt och innovativt näringslivsklimat – en förutsättning för ett fortsatt högt välbefinnande.

I regeringsförklaringen lyfte statsministern återigen fram ambitionen att nå full sysselsättning. Svaren på hur detta ska gå till i den hårdnande globala konkurrensen är mer svävande, men finns till stora delar i Globaliseringsrådets slutrapporter.

En framgångsrik arbetslinje måste byggas på två huvudsakliga ekonomisk-politiska pelare: dels att kunskap byggs upp, förnyas och utvecklas, dels att denna kunskap omvandlas till nyttigheter för samhället – investeringar, innovationer, nya och växande företag.

Dessa två pelare kräver olika insatser. Utvecklingskraft för tillväxt måste kombineras med förstärkt omställningsförmåga som börjar i skolan och där insatser kan sättas in under hela yrkeskarriären när individer är i behov av stöd på grund av globaliseringen. Finansieringen kommer att även i framtiden till största delen att vara offentlig men utförandet bör i större utsträckning ske i privat regi.

Upphandlingskompetens måste prioriteras snarare än utförandekompetens.

Att den globala konkurrensen verkligen hårdnar framgår bland annat av de nya tillväxtekonomiernas – Kina, Indien, Brasilien med flera – växande roll som exportörer och tillväxtmotorer. Samtidigt brottas traditionella industriländer med svaga statsfinanser och en fortsatt svag efterfrågan.

År 2000 fanns 26 företag från de nya tillväxtekonomierna med bland världens 500 största, tio år senare hade antalet mer än fyrfaldigats och värdet av dessa mer än sjufaldigats. 2009 var för första gången förvärv av företag från tillväxtekonomier större än från industriländerna.

Företagen i tillväxtekonomierna blir dessutom alltmer forsknings- och teknikintensiva; innovationsförutsättningarna har stärkts.

Makroekonomisk stabilitet, som svensk ekonomi har uppvisat under krisen, är ett nödvändigt men inte tillräckligt villkor för fortsatt högt svenskt välbefinnande. Därför är det hög tid att Globaliseringsrådets förslag omvandlas till praktisk politik och får ett större utrymme i den ekonomisk-politiska debatten.